

GUIDE - Υποστήριξη της Εκπαίδευσης Ενηλίκων με Μαθησιακές Δυσκολίες για Επαγγελματική Ανάπτυξη

Αριθμός έργου. 2023-1-IT02-KA220-ADU-000160459

Σχέδιο Μαθήματος για εκπαιδευόμενους με Δυσλεξία

Co-funded by
the European Union

Τίτλος μαθήματος: Κριτική Σκέψη – Πρακτικές Στρατηγικές για Ενήλικες με Μαθησιακές Δυσκολίες	Αντικείμενο: Κριτική Σκέψη	Διάρκεια: 1.5 ώρα
Μαθησιακοί στόχοι: • Ανάπτυξη κατανόησης του τρόπου με τον οποίο η κριτική σκέψη υποστηρίζει τη λήψη αποτελεσματικών αποφάσεων και την επίλυση προβλημάτων σε πραγματικές καταστάσεις. • Παρουσίαση πρακτικών τεχνικών για την ανάλυση δεδομένων και την αξιολόγηση επιλογών, ειδικά σχεδιασμένων για ενήλικες με μαθησιακές δυσκολίες. • Καθοδήγηση των εκπαιδευομένων στην αναγνώριση των προσωπικών τους συνηθειών σκέψης και στην ανάπτυξη δεξιοτήτων για προσεκτικές και τεκμηριωμένες αποφάσεις. • Εξήγηση της επίδρασης της κριτικής σκέψης στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων και στη δημιουργία αποτελεσματικής και ισότιμης συνεργασίας στον εργασιακό χώρο.	Μαθησιακά Αποτελέσματα: • Οι εκπαιδευόμενοι θα αναγνωρίζουν τον ρόλο της κριτικής σκέψης στη λήψη αποφάσεων που βασίζονται στην ομαδική συνεργασία και στην επίλυση προβλημάτων από κοινού. • Οι εκπαιδευόμενοι θα ενισχύουν την ικανότητά τους να αναλύουν αντικειμενικά τις καταστάσεις, να διατυπώνουν σχετικές ερωτήσεις και να αναγνωρίζουν τις παραδοχές κατά τη διάρκεια της ομαδικής εργασίας. • Οι εκπαιδευόμενοι θα επιδεικνύουν δεξιότητες στην αξιολόγηση επιλογών και στην πρόταση εποικοδομητικών λύσεων, βασισμένων στη λογική σκέψη και όχι στην προσωπική προκατάληψη. • Οι εκπαιδευόμενοι θα αναστοχάζονται για το πώς η κριτική σκέψη συμβάλλει στην επιτυχία της ομάδας, στη δίκαιη συμμετοχή και στην αποτελεσματική κατανομή των εργασιών.	

Μέθοδοι Διδασκαλίας:

- Ενσωμάτωση οπτικών βοηθημάτων, όπως εικονίδια και υλικά με χρωματική κωδικοποίηση, για την ενίσχυση της κατανόησης και της απομνημόνευσης.
- Διευκόλυνση ομαδικών συζητήσεων με τη χρήση ρεαλιστικών σεναρίων, ώστε να ενισχύεται η ενεργή συμμετοχή και η συνάφεια με την καθημερινή ζωή.
- Συνεργατική μάθηση μεταξύ εκπαιδευομένων, σε συνδυασμό με διαδραστικές, βιωματικές μικρο-δραστηριότητες, για την ανάπτυξη πρακτικών δεξιοτήτων.

Μέθοδοι και διαδικασίες διδασκαλίας:

Συνιστάται οι εκπαιδευτές να εφαρμόζουν δομημένες μεθόδους διερεύνησης, όπως η σωκρατική μέθοδος, η εναλλαγή ρόλων και η ανάλυση σεναρίων, ώστε να ενθαρρύνουν την κριτική αναστοχαστική σκέψη, να προάγουν την πολυπρισματική θεώρηση και να υποστηρίζουν τη λήψη αποφάσεων βασισμένη σε τεκμηριωμένα δεδομένα.

Εισαγωγή / Ενεργοποίηση εκπαιδευομένων:

- Ξεκινήστε το μάθημα με μια δραστηριότητα που προκαλεί το ένστικτο και αμφισβητεί την αυθόρμητη σκέψη.
- Ξεκινήστε μια σύντομη συζήτηση, ζητώντας από τους εκπαιδευόμενους να μοιραστούν μια κατάσταση όπου μια βιαστική κρίση οδήγησε σε μη ιδανικό

Σύντομη περιγραφή δραστηριοτήτων:

- Συμμετοχή σε δομημένη συζήτηση πάνω σε επιλεγμένα σενάρια που απαιτούν ανάλυση και αξιολόγηση.
- Διερεύνηση διαφορετικών οπτικών, ανάλυση της ισχύος των υποστηρικτικών επιχειρημάτων και εξέταση των συνεπειών.
- Έμφαση στη λογική συνοχή, τις ηθικές πτυχές και τη λήψη αποφάσεων βασισμένη σε αποδείξεις.
- Ανταλλαγή απόψεων μεταξύ εκπαιδευομένων και ομαδικός

Πρακτική Εφαρμογή (Βιωματικό Σενάριο):

«Το Διπλό Δίλημμα»

Οι εκπαιδευόμενοι χωρίζονται σε μικρές ομάδες και λαμβάνουν δύο κάρτες με ρεαλιστικά διλήμματα — μία που περιγράφει μια οικογενειακή δυσκολία και μία που αφορά ένα ζήτημα στον χώρο εργασίας. Για κάθε δίλημμα, καλούνται να:

- Ορίσουν με σαφήνεια το πρόβλημα.
- Συζητήσουν τις πιθανές αντιδράσεις,

αποτέλεσμα. • Έχετε βρεθεί ποτέ σε μια κατάσταση όπου πήρατε μια αυθόρμητη απόφαση, χωρίς να αναλύσετε τις συνέπειες, και αυτή σας οδήγησε σε θετικό ή αρνητικό αποτέλεσμα; (στο σχολείο / στη δουλειά / στην οικογένεια) Καταγράψτε τις απαντήσεις στον πίνακα ή συλλέξτε τις μέσω χαρτιών post-it. Συνδέστε τις εμπειρίες τους με τη σημασία της κριτικής σκέψης.	αναστοχασμός. • Εισαγωγή στην Κριτική Σκέψη. • Καταιγισμός ιδεών στο πλαίσιο της Κριτικής Σκέψης.	διαχωρίζοντας τις συναισθηματικές από τις λογικές. • Εφαρμόσουν έναν απλοποιημένο «Χάρτη Κριτικής Σκέψης» (Ποιος; Τι; Γιατί; Τι θα γινόταν αν; Τι κάνουμε τώρα;) για να αναλύσουν συνέπειες και λύσεις.
Εκπαιδευτικοί πόροι και εργαλεία: • Πίνακας και μαρκαδόροι για την αποτύπωση των διαδικασιών λήψης αποφάσεων. • Έντυπα φύλλα εργασίας με ερωτήσεις-κατευθύνσεις, δέντρα αποφάσεων και ερωτήσεις αναστοχασμού. • Προβολέας για την παρουσίαση σύντομων βίντεο με σενάρια ομαδικής εργασίας και μοντέλα ανάλυσης. • Κάρτες ρόλων και φύλλα σεναρίων για ομαδικές προσομοιώσεις. • Χρωματιστές κάρτες για ομαδική ψηφοφορία και αξιολόγηση επιλογών. • Εξατομικευμένα φύλλα εργασίας και κάρτες ερωτήσεων κριτικής σκέψης, αφίσες προσαρμοσμένες στις συγκεκριμένες μαθησιακές ανάγκες.		Διαφοροποίηση και Προσαρμογή: Βάσει των εξειδικευμένων στρατηγικών για εκπαιδευόμενους με ΔΕΠ-Υ, Δυσπραξία, Δυσαριθμησία και Δυσλεξία, το μάθημα προσφέρει πολλαπλά σημεία εισόδου ώστε να διασφαλίζεται η πλήρης συμμετοχή: • ΔΕΠ-Υ: Σύντομες, δομημένες δραστηριότητες με μεταβάσεις που περιλαμβάνουν κίνηση και χρήση οπτικών βοηθημάτων. Εργαλεία όπως κάρτες συναισθημάτων και εισαγωγικές προτάσεις υποστηρίζουν τη συγκέντρωση και τη σαφήνεια σκέψης. • Δυσπραξία: Δραστηριότητες με ελάχιστες σωματικές απαιτήσεις, χρήση οπτικών ακολουθιών και υποστηρικτικών εργαλείων όπως έγχρωμες κάρτες βημάτων και ασκήσεις μικρο-γραφής.

Εργαλεία: Canva, Nearpod, NaturalReader, CapCut, Visme, Padlet, Google Keep.

- **Δυσαριθμησία:** Μικρο-δραστηριότητες που αποφεύγουν την αριθμητική πολυπλοκότητα. έμφαση στην ταξινόμηση, τη λεκτική λογική και τη χαρτογράφηση αποφάσεων με εικόνες.

- **Δυσλεξία:** Οπτικά εργαλεία σκέψης, προφορικές οδηγίες, κείμενα σε μεγάλη γραμματοσειρά και ευκαιρίες έκφρασης ιδεών μέσω ομιλίας ή συμβόλων αντί για γραπτό λόγο.

Μέθοδοι Αξιολόγησης:

- Ανάλυση και παρατήρηση κατά την εκτέλεση της δραστηριότητας
- Σύντομος αυτοαναστοχασμός: «Πώς μπορώ να πάρω την καλύτερη απόφαση χρησιμοποιώντας την κριτική σκέψη;»
- Αυτοαξιολόγηση και αλληλοαξιολόγηση μετά την ανάλυση σεναρίων και την αξιολόγηση επιχειρημάτων
- Ερωτήσεις αναστοχασμού σχεδιασμένες για την αξιολόγηση της κατανόησης στρατηγικών κριτικής σκέψης, της λογικής δομής και της ενσωμάτωσης αποδεικτικών στοιχείων
- Ομαδική συζήτηση

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ (ΔΥΣΛΕΞΙΑ)				
Χρόνος	Περιεχόμενο	Δραστηριότητες Εκπαιδευτή	Δραστηριότητες Εκπαιδευομένων	Μέθοδος Αξιολόγησης και Τεκμηρίωση
00:00 - 00:15	Icebreaker: «Μάντεψε & Κινήσου»	• Οργανώνει τους εκπαιδευόμενους σε κύκλο και εξηγεί τους κανόνες. • Δείχνει απλές κινήσεις (π.χ. δίπλωμα ρούχων, πληκτρολόγηση). • Ζητά από τους εκπαιδευόμενους να μαντέψουν αν πρόκειται για οικογενειακό ή εργασιακό πλαίσιο. • Ζητά μια σύντομη αιτιολόγηση για την επιλογή τους. • Ενθαρρύνει τη συζήτηση σχετικά με το πόσο δύσκολο ήταν να μαντέψουν.	• Παρατηρούν και μιμούνται τις κινήσεις του εκπαιδευτή. • Υποδεικνύουν οπτικές κάρτες (ΣΠΙΤΙ ή ΔΟΥΛΕΙΑ) για την απάντησή τους. • Εξηγούν προφορικά έναν λόγο για την επιλογή τους. • Μοιράζονται σκέψεις σχετικά με το πόσο εύκολη ή δύσκολη ήταν η δραστηριότητα.	• Ο εκπαιδευτής σημειώνει τη συμμετοχή και την προφορική αιτιολόγηση. • Παρατηρεί την ακρίβεια στις απαντήσεις και τη σαφήνεια συλλογισμού. • Ελέγχει τον βαθμό και τη διάθεση συμμετοχής.

00:15 - 00:35	Ομαδική Συζήτηση: «ΣΤΑΜΑΤΑ – ΣΚΕΨΟΥ – ΔΡΑΣΕ»	• Παρουσιάζει πολύχρωμες αφίσες με απλά οπτικά στοιχεία. • Διηγείται κατανοητά παραδείγματα από την καθημερινή ζωή στο σπίτι ή στη δουλειά. • Δείχνει κάρτες με emoji που αναπαριστούν συναισθήματα και λογικές αντιδράσεις. • Καθοδηγεί τους εκπαιδευόμενους να αντιστοιχίσουν τα emoji με τις καταστάσεις. • Διευκολύνει τη συζήτηση συγκρίνοντας συναισθηματικές 😡 😞 και λογικές 😊 😏 επιλογές 😊 😏 . • Χρησιμοποιεί κόκκινες/πράσινες κάρτες για ένα γρήγορο παιχνίδι «συναίσθημα vs λογική».	• Ακούν την ιστορία του εκπαιδευτή. • Αντιστοιχίζουν τις κάρτες emoji με τις περιγραφόμενες καταστάσεις. • Συμμετέχουν σε ομαδική συζήτηση 🗣️💬 για συναισθήματα και επιλογές. • Σηκώνουν κόκκινες/πράσινες κάρτες όταν τους ζητηθεί. • Υποβάλλουν ερωτήσεις αν κάτι δεν είναι ξεκάθαρο.	• Ο εκπαιδευτής καταγράφει τη συμμετοχή και την αντιστοίχιση των emoji. • Σημειώνει την ικανότητα διάκρισης ανάμεσα σε συναισθηματικές 😡 😞 και λογικές 😊 😏 αντιδράσεις. • Αξιολογεί την κατανόηση μέσα από τις γρήγορες απαντήσεις στο παιχνίδι με τις κάρτες.
00:35 - 00:40	Εισαγωγή στη Κριτική Σκέψη	• Παρουσιάζει μια παρουσίαση στο Canva με μεγάλες γραμματοσειρές, εικόνες και αφήγηση με φωνή. • Εισάγει βασικούς όρους:	• Παρακολουθούν με προσοχή. • Επαναλαμβάνουν δυνατά τους βασικούς όρους. • Δείχνουν τις αντίστοιχες εικόνες στο φυλλάδιο. • Κάνουν ερωτήσεις αν	• Ο εκπαιδευτής ελέγχει την προσοχή και την προφορική επανάληψη. • Παρατηρεί τη συμμετοχή στη δραστηριότητα υπόδειξης/σχεδίασης.

		ΣΤΑΜΑΤΑ, ΣΚΕΨΟΥ, ΔΡΑΣΕ. • Ενθαρρύνει τους εκπαιδευόμενους να επαναλάβουν τους βασικούς όρους. • Παρέχει οπτικά φυλλάδια για υπόδειξη/σχεδίαση.	χρειάζεται.	• Διευκρινίζει τυχόν απορίες που εκφράζονται.
00:40 - 1:10	Ακολουθία Εικόνων: Επιλογή της Καταλληλότερης Αντίδρασης	• Ετοιμάζει σύντομες ιστορίες με εικόνες (6–8 κάρτες) που δείχνουν οικογενειακές και εργασιακές καταστάσεις. • Μοιράζει σε κάθε ομάδα (2–3 εκπαιδευόμενους) ένα σετ εικόνων. • Εξηγεί ότι οι εκπαιδευόμενοι πρέπει να βάλουν τις εικόνες σε σειρά ώστε να δημιουργήσουν μια λογική ιστορία. • Παρέχει κάρτες με επιλογές αντίδρασης (ήρεμη αντίδραση, συναισθηματική αντίδραση, ζητάει βοήθεια). • Καθοδηγεί τις ομάδες να συζητήσουν και να επιλέξουν την καλύτερη	• Εργάζονται σε μικρές ομάδες για να τοποθετήσουν τις εικόνες σε σωστή σειρά ώστε να σχηματιστεί μια συνεκτική ιστορία. • Επιλέγουν την καλύτερη κάρτα αντίδρασης για να ολοκληρώσουν την ιστορία. • Εξηγούν γιατί επέλεξαν αυτήν την αντίδραση χρησιμοποιώντας σύντομες προτάσεις. • Συζητούν τα βήματα σκέψης που ακολούθησαν. • Συνεργάζονται και υποστηρίζουν ο ένας τον άλλον όπου χρειάζεται.	• Ο εκπαιδευτής παρατηρεί και σημειώνει τη λογική ακολουθία της ιστορίας. • Αξιολογεί το τρόπο σκέψης πίσω από την επιλεγμένη αντίδραση. • Παρακολουθεί τη συνεργασία και τη συμμετοχή της ομάδας. • Δίνει σύντομη προφορική ανατροφοδότηση μετά τις παρουσιάσεις.

		αντίδραση για το τέλος της ιστορίας. • Ενθαρρύνει τους εκπαιδευόμενους να εξηγήσουν τις επιλογές τους με απλές, υποστηριζόμενες φράσεις.		
01:10-01:20	Σκέφτομαι & Μοιράζομαι: Το Επόμενο Βήμα Μου	• Παρέχει απλές κάρτες αναστοχασμού με οπτικά ερεθίσματα (φατσούλες, «συννεφάκια» σκέψης). • Ζητά από τους εκπαιδευόμενους να επιλέξουν μία κατάσταση στην οποία θέλουν να βελτιώσουν την αντίδρασή τους. • Υποστηρίζει τους εκπαιδευόμενους να ολοκληρώσουν την πρόταση: «Αν αυτό ξανασυμβεί, θα...» με σχέδιο ή σύντομη περιγραφή. • Χωρίζει τους εκπαιδευόμενους σε	• Επιλέγουν ένα σενάριο στο οποίο θέλουν να βελτιωθούν. • Ολοκληρώνουν την πρόταση-εκκίνηση χρησιμοποιώντας λέξεις ή σχέδια. • Μοιράζονται το «επόμενο βήμα» τους με έναν από τους εκπαιδευόμενους. • Ακούν με προσοχή και απαντούν με καλοσύνη. • Κάνουν ερωτήσεις αν κάτι δεν είναι ξεκάθαρο.	• Συλλέγει τις κάρτες αναστοχασμού (γραπτές ή σχεδιασμένες). • Παρατηρεί την ποιότητα του μοιράσματος. • Αξιολογεί την ικανότητα του εκπαιδευόμενου να εντοπίζει ένα σημείο βελτίωσης. • Παρακολουθεί τις δεξιότητες επικοινωνίας.

		ζευγάρια ώστε να μοιραστούν τις ιδέες τους προφορικά. • Δείχνει πρότυπα ακρόασης και ενθαρρυντικών φράσεων σεβασμού. • Σημειώνει τον βαθμό συμμετοχής και κατανόησης κατά τη διάρκεια της διαδικασίας.		
01:20 - 01:30	Ολοκλήρωση Δραστηριότητας: Ανακεφαλαίωση και Αναστοχασμός	• Παρουσιάζει μια σύντομη, απλή ιστορία που συνοψίζει τα βήματα της κριτικής σκέψης με εικόνες και λέξεις-κλειδιά (π.χ. μέσω Visme). • Ζητά από τους εκπαιδευόμενους να αναδιηγηθούν την ιστορία όλοι μαζί, χρησιμοποιώντας τα οπτικά στοιχεία. • Διευκολύνει ομαδική συζήτηση με το ερώτημα: «Πού θα μπορούσατε να χρησιμοποιήσετε αυτά τα βήματα στο σπίτι ή στη δουλειά;» • Υποστηρίζει τους εκπαιδευόμενους να εκφράσουν ένα προσωπικό παράδειγμα.	• Συμμετέχουν στην αναδιήγηση της ιστορίας ως ομάδα. • Μοιράζονται προφορικά μία κατάσταση όπου θα μπορούσαν να εφαρμόσουν την κριτική σκέψη. • Ακούν τα παραδείγματα των υπόλοιπων εκπαιδευόμενων. • Κάνουν ή απαντούν σε ερωτήσεις για καλύτερη κατανόηση. • Μπορούν να εκφράσουν τις επιλογές τους με χρώματα (π.χ. ΠΡΑΣΙΝΟ = στο σπίτι , ΜΠΛΕ = στη δουλειά). • Μπορούν να ετοιμάσουν οπτικές κάρτες με εικόνες/σχέδια/λέξεις-κλειδιά.	• Παρατηρεί τη συμμετοχή και την κατανόηση κατά την αναδιήγηση. • Σημειώνει τα προσωπικά παραδείγματα που παρουσιάζονται. • Αξιολογεί την ικανότητα σύνδεσης του μαθήματος με πραγματικά πλαίσια ζωής. • Χρησιμοποιεί ελάχιστο κείμενο, με ισχυρή οπτική υποστήριξη. • Ενισχύει τη βιωματική και συνεργατική μάθηση. • Εφαρμόζει απλή γλώσσα με σύντομες φράσεις. • Επιδιώκει μάθηση μέσα από ιστορίες και εικόνες

		• Παρέχει θετική ενίσχυση και διευκρινίζει τυχόν παρερμηνείες. • Παρακολουθεί τον βαθμό εμπλοκής και τις επικοινωνιακές δεξιότητες. • Σχεδιάζει δύο στήλες σε πίνακα ή χαρτί του μέτρου: ΣΠΙΤΙ – ΔΟΥΛΕΙΑ.		για ευκολότερη κατανόηση και ανάκληση. • Η τελική αφίσα με τις δύο στήλες αποτελεί το οπτικό αποδεικτικό της μάθησης. Προτεινόμενες τεχνολογίες : <i>Nearpod, NaturalReader</i>
--	--	---	--	---

Co-funded by
the European Union

GUIDE: Υποστήριξη της Εκπαίδευσης Ενηλίκων με Μαθησιακές Δυσκολίες για Επαγγελματική Ανάπτυξη

Αριθμός έργου.: 2023-1-IT02-KA220-ADU-000160459

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.